

• Wereldpremière van Missa Unitatis door twee koren

Een oorstrelend klankritueel

• Cappella Pratensis en het Nederlands Kamerkoor bij de uitvoering van Pitts' Missa Unitatis in de Sint-Janskathedraal. foto Marc Bolsius

Na 500 jaar is Sint-Jan weer hotspot voor componisten. Nederlands Kamerkoor en Cappella Pratensis zingen Eenheidsmis.

door **Mark van de Voort**

Starend naar de Sint-Jan zou je niet bevroeden dat het ooit dé landelijke hotspot was voor componisten. In de tijd van Jeroen Bosch klonken er regelmatig wereldpremières van vermaarde toondichters. Toppers als Pierre de la Rue en Clemens non Papa schreven gloednieuwe koorwerken in opdracht van de plaatselijke Illustre Lieve Vrouwe Broederschap.

Vijfhonderd jaar later wordt de

traditie opgepakt door het koor Cappella Pratensis. In samenwerking met de Broederschap werd de Engelse componist Anthony Pitts (1969) een opdracht verleend in 2008. *Missa Unitatis*, een mis van eenheid, was het resultaat. Gisteren klonk de wereldpremière van de dubbelkorige versie van deze mis in de Sint-Janskathedraal. Het Nederlandse Kamerkoor en dirigent Stephen Layton gingen samen met de Cappella gretig de uitdaging aan.

Het is een aangename botsing van twee werelden: het akelig veel-

zijdige Nederlands Kamerkoor, en de karaktervolle klasse van Cappella Pratensis. Pitts treft de juiste balans tussen de aloude meerstemmige traditie en onze postmoderne tijd waarin avant-garde en pop hand in hand gaan. Pitts' *Missa Unitatis* swingt zelfs bij tijd en wijlen.

Vederlicht

Opvallendste deel is het *Credo*. Vaak het taaieste misgedeelte, maar Pitts geeft de doorgaans zware geloofsbelijdenis een vederlichte tred. De stemmen volgen de opgewekte ritmiek en raken in elkaar vervlecht. Pitts schuwt de kleurrijke contrasten niet. Hij laat stemmen onrustig schuren in het *Gloria* om ze even later in het *Sanctus* jubelend te laten opstijgen. Cappella en Kamerkoor staan in een

halve cirkel rondom dirigent Layton. Een oorstrelend klankritueel ontvouwt zich. Hoogtepunt is het korte weemoedige klaaglied-achtige *Agnus Dei*. Ondanks de verschillen trekken de twintig vocalisten zich aan elkaar op en stijgen boven zichzelf uit in deze ode aan saamhorigheid. De Broederschap heeft er een topcompositie bij.

Tussen de misdelen door mocht

•••

Ondanks de verschillen trekken de twintig vocalisten zich aan elkaar op en stijgen boven zichzelf uit

ten de koren afzonderlijk in de etalage. Het gastkoor Capella Brabant onder leiding van Marc Versteeg pakt uit met een onontdekte parel, de *Vijf Motetten* van Vlaming Vic Nees. Geen virtuoos meerstemmig trapezewerk à la Pitts, maar wel een koorwerk met een authentiek mystiek aura. Cappella Pratensis verraste iedereen door achterin de kathedraal op te treden. Klanken schitteren in de verte, met de Cappella als fantoomkoor uit een ver verleden. Het lijflied van de Broederschap, *Ego flos campi* van Clemens non Papa klonk nog nooit zo mooi.

Het programma rondom de Missa Unitatis is onder meer te beleven in de Catharinakerk Eindhoven (zaterdag 16 april) en de Tilburgse Goirkese Kerk (zondag 17 april).